

آیا اوپک با ایران همسو می شود؟

اوپک چگونه به درخواست ایران برای اقدام علیه تحریم های آمریکا پاسخ خواهد داد؟

ایران از همتایان خود در اوپک خواست تا اقدامی متحد علیه اجرای شدیدتر تحریم های آمریکا انجام دهند.

به گزارش گروه اقتصاد- پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت، ایران هفته گذشته از همه اعضای نفت اوپک خواست تا علیه تشدید تحریم های آمریکا علیه جمهوری اسلامی اقدامی متحد کنند. این بیانیه مسعود پزشکیان رئیس جمهور ایران در پی دستور دونالد ترامپ به همکاران کلیدی خود در کابینه برای افزایش تحریم ها علیه این کشور در راستای به صفر رساندن صادرات نفت ایران صورت گرفت.

ترامپ پیشتر از عربستان سعودی و اوپک خواسته بود تا تولید نفت خود را برای کاهش قیمت نفت افزایش دهند. بنابراین اعضای اوپک چگونه به فراخوان ایران برای اقدام پاسخ خواهند داد و استراتژی غرب برای مدیریت اوضاع چیست؟

بدترین سناریو برای غرب این است که اعضای اوپک صادرات نفت به آمریکا و متحدان اصلی آن را تحریم کنند. این اعضا حدود ۴۰ درصد از تولید نفت خام جهان، حدود ۶۰ درصد از کل نفت مبادله شده در سطح بین المللی از صادرات نفت آنها و کمی بیش از ۸۰ درصد از ذخایر نفت اثبات شده جهان را تشکیل می دهند.

اوپک در سال ۱۹۶۰ به طور خاص موظف شد تا سیاست های نفتی همه کشورهای عضو خود را «هماهنگ و یکپارچه کند» و به طور مؤثر قیمت نفت را ثابت کند. زمانی که اعضای اوپک - به اضافه مصر، سوریه و تونس - تحریم صادرات نفت به ایالات متحده، بریتانیا، ژاپن، کانادا و هلند را در پاسخ به تامین تسلیحات، منابع اطلاعاتی و حمایت لجستیکی آنها از اسرائیل در طول جنگ یوم کبیور در سال ۱۹۷۳ آغاز کردند، تحریم صادرات نفت به غرب در سراسر اوپک انجام شد.

همانطور که در مورد نظم جدید بازار جهانی نفت تحلیل شده است، وقتی عرضه جهانی نفت کاهش یافت، قیمت نفت به طور چشمگیری افزایش یافت که با کاهش فزاینده تولید نفت توسط اعضای اوپک در طول دوره تشدید شد. قیمت گاز نیز افزایش یافت، زیرا از نظر تاریخی حدود ۷۰ درصد آن از قیمت نفت تشکیل شده است.

تا پایان تحریم در مارس ۱۹۷۴، قیمت نفت حدود ۲۶۷ درصد از حدود ۳ دلار در هر بشکه (Pb) به نزدیک به ۱۱ دلار آمریکا افزایش یافت. این به نوبه خود آتش رکود اقتصادی جهانی را دامن زد، به ویژه در کشورهای واردکننده خالص نفت غرب احساس شد.

در زمانی که غرب همچنان در حال تطبیق مجدد با از دست دادن منابع قابل توجه نفت و گاز روسیه در پی تهاجم سال ۲۰۲۲ روسیه به اوکراین است، دلیلی وجود ندارد که فکر کنیم نتایج چنین تحریم گسترده ای اکنون کمتر دراماتیک بر قیمت نفت باشد.

با این حال، تا همین اواخر، احتمال کمی وجود داشت که بازیگران کلیدی اوپک به چنین درخواستی برای اقدام ایران توجه کنند. درخواست مشابهی از جمهوری اسلامی در نوامبر گذشته برای اعضای مسلمان اوپک برای اعمال چنین تحریمی بی پاسخ ماند و این در دوره ریاست جمهوری جو بایدن، رئیس جمهور سابق آمریکا بود. و قدرت های بزرگ اوپک آمریکا را چنان تحقیر کردند که ولیعهد عربستان سعودی و امارات حتی پس از تهاجم به اوکراین در سال ۲۰۲۲ با ترامپ گفتگو تلفنی کردند.

حتی قبل از اینکه دونالد ترامپ رسماً در ۲۰ ژانویه به قدرت برسد، نگرش همین رهبران و دیگران در اوپک نسبت به ایالات متحده و موقعیت رهبری آن در جهان کاهش قابل توجهی داشت. اگرچه بسیاری از ناظران در غرب انتظار داشتند که پس از حضور ترامپ، نئو انزواطلبی که از چندین جنبه کلیدی در دوره اول او مشهود است، ادامه یابد، اما نشانه های اولیه حاکی از آن است که چنین نخواهد بود.

در عوض، به نظر بسیار محتمل تر به نظر می رسد که دور دوم ریاست جمهوری ترامپ در مورد بازگرداندن نفوذ اولیه ایالات متحده و متحدانش در جهان از طریق هر وسیله ای لازم باشد تا بتواند توسط رای دهندگانش به عنوان پایبند به وعده اش مبنی بر «بزرگ کردن دوباره آمریکا» شناخته شود.

در اصل، این یک تأکید مجدد جسورانه از دکترین اصلی ولفوییتز در سال ۱۹۹۲ خواهد بود و توسط قدرت های بزرگ خاورمیانه مورد توجه قرار گرفته است. این در ادای احترام اولیه عربستان سعودی به رئیس جمهور جدید با سرمایه گذاری ۶۰۰ میلیارد دلاری در ایالات متحده مشهود بود.

نشانه های به دست آمد است که روابط بین ایالات متحده و متحد بزرگ سابقش در خاورمیانه ممکن است به روابط راحت آن بر اساس توافقنامه بنیادی ۱۹۴۵ یا نسخه بعدی ترامپ از آن برگردد، ترامپ به صراحت اعلام کرد که می خواهد در ازای محافظت از عربستان سعودی در برابر تهدیدات منطقه ای و جهانی توسط ایالات متحده، پول بیشتری از عربستان به دست آورد. و او مجدداً تأیید کرد که انتظار دارد عربستان سعودی و اوپک تولید نفت خود را افزایش دهند تا قیمت نفت را در پایین تر از «محدوده قیمت نفت ترامپ» نگه دارند.

به دلایل کلیدی اقتصادی و سیاسی، ترامپ هرگز نخواسته نفت را بالاتر از ۷۵ تا ۸۰ دلار آمریکا از سطح برنت ببیند. با برنامه های او برای افزایش

چشمگیر تولید ایالات متحده و تشویق تولید بیشتر از جاهای دیگر، واضح است که او می‌خواهد قیمت نفت در دوره دوم ریاست‌جمهوری‌اش حتی کمتر از این باشد.

در همین حال، طبق گزارش صندوق بین‌المللی پول، قیمت نفت خام عربستان سعودی در سال ۲۰۲۵ معادل ۹۸ دلار بشکه نفت برنت است. این اختلاف در اهداف قیمت نفت بین ایالات متحده و متحدانش و عربستان سعودی و برادران اوپک یکی دیگر از مشکلات بالقوه بزرگ بین غرب و خاورمیانه است.

همه این عوامل شکاف‌هایی در این رابطه هستند و ممکن است موضوعی که می‌تواند باعث عمیق‌تر شدن شکاف‌ها بین آمریکا و سایر کشورها شود برنامه ترامپ برای تسلط بر غزه و اسکان مجدد ۲.۱ میلیون فلسطینی ساکن در آن باشد.

فکر کردن به چیزی که از نظر هر کشور عربی و اسلامی منفور است اظهارات اضافی ترامپ مبنی بر اینکه ممکن است برای دستیابی به این هدف از زور استفاده کند، او را از قبل پیچیده‌تر کرده است. اما در همین شرایط ممکن است تجارت بین‌المللی و منافع ملی کشورها آغاز مذاکراتی باشد که به دنبال معامله ایده اسکان مجدد غزه با یک توافق هسته‌ای جدید سخت‌تر با ایران باشد که این بار از حمایت اسرائیل نیز برخوردار است.

در واقع، اندکی پس از اعلامیه‌اش در مورد غزه، ترامپ در پلتفرم Truth Social تمایل خود برای «توافقنامه صلح هسته‌ای تأیید شده» با ایران را منتشر کرد. در چنین توافقی، کشورهای عربی و اسلامی خاورمیانه شاهد لغو ادعای فلسطینیان در مورد غزه نخواهند بود.